

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Судова бухгалтерія

Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 право
Освітньо-професійна програма	Право
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Кафедра філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін
Тип дисципліни	Вибіркова
Семестр	3
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Соцька Алла Миколаївна, професор кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін, доктор юридичних наук, професор.
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/sotska-alla-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	Moodle: https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=64

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	4	120	20	20	80	Залік

Опис дисциплін	Навчальна дисципліна: «Судова бухгалтерія» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Мета вивчення навчальної дисципліни Метою вивчення дисципліни «Судова бухгалтерія» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань, умінь та навичок з організації та проведення судово-бухгалтерської експертизи, збору та аналізу фінансової інформації для потреб правосуддя, а також розвитку здатності застосовувати бухгалтерські та аналітичні інструменти у процесі розслідування фінансових правопорушень. Завдання вивчення навчальної дисципліни: розкрити сутність та правову природу корпоративних прав і обов'язків. Ознайомлення з теоретичними основами та правовими засадами судової бухгалтерії. Вивчення методів і процедур судово-бухгалтерської експертизи. Опанування технік аналізу фінансово-господарських операцій у кримінальних та цивільних справах. Формування навичок підготовки експертних висновків та представлення результатів у суді. Розвиток умінь виявляти та документувати ознаки економічних злочинів. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
-----------------------	---

Результати навчання	Здобувач вищої освіти повинен знати: - Основні положення кримінального, цивільного та господарського законодавства, що регулюють фінансово-господарську діяльність. - Порядок призначення та проведення судово-бухгалтерської експертизи. - Методи виявлення, фіксації та оцінки ознак економічних злочинів. - Стандарти та правила ведення бухгалтерського обліку і складання звітності. - Особливості документування експертних досліджень для суду.
----------------------------	---

	Здобувач вищої освіти повинен вміти: -застосовувати нормативно-правову базу у сфері судової бухгалтерії. - використовувати методи документального та фактичного контролю для встановлення порушень. -аналізувати фінансову звітність для виявлення ознак шахрайства. - формувати обґрунтовані експертні висновки та надавати їх у процесі судового розгляду. - ефективно взаємодіяти з правоохоронними органами, юристами та іншими експертами.
Професійні компетентності	ПК1 – здатність здійснювати судово-бухгалтерські дослідження на основі аналізу документів та фінансової інформації. ПК2 – здатність застосовувати знання бухгалтерського обліку та аудиту в процесі розслідування. ПК3 – уміння аргументовано представляти результати експертизи в суді та перед замовником. ПК4 – здатність працювати з великою кількістю даних, виявляти приховані закономірності та аномалії. ПК5 – володіння етичними нормами та дотриманням принципів незалежності експерта.
Програмні результати навчання	ПРН 11. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади Тема 1. Вступ до судової бухгалтерії. Предмет, об’єкт, завдання. Історія та міжнародний досвід Тема 2. Нормативно-правові основи судово-бухгалтерської діяльності. Кримінально-процесуальні аспекти. Тема 3. Джерела інформації для судово-бухгалтерського аналізу. Документальні та фактичні методи контролю. Тема 4. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи: етапи, оформлення результатів, експертний висновок Змістовий модуль 2. Організаційно-правові механізми управління Тема 5. Виявлення і дослідження економічних злочинів: шахрайство, привласнення, фальсифікація звітності Тема 6. Аналіз фінансової звітності з метою виявлення ознак правопорушень Тема 7. Використання сучасних інформаційних технологій у судовій бухгалтерії. Цифрова криміналістика Змістовий модуль 3. Тема 8. Захист корпоративних прав Тема 9. Корпоративні конфлікти та спори. Вирішення корпоративних спорів: суд, арбітраж, медіація. Змістовий модуль 4. Міжнародні стандарти та сучасні виклики Тема 10. Психологічні та комунікативні аспекти роботи експерта. Представлення результатів у суді Тема 11. Практикум: складання експертного висновку за матеріалами справи Тема 12. Підсумкове заняття. Обговорення кейсів. Моделювання судового засідання.

Методи навчання	Для досягнення мети та завдань навчальної дисципліни, впродовж лекційних та семінарських занять застосовуються наступні методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, лекція, консультація, дискусія, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація, презентація, відео). Під час практичних (семінарських) занять застосовуються ігрові методи, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи, аналіз ситуацій у професійній діяльності, елементи роботи в командах та групових дискусіях.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Аудиторія, мультимедійний проєктор, комп'ютер або ноутбук. Програми Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint, Microsoft Teams, Zoom та платформи Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.</i> Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. У разі недостатньої кількості балів за поточний контроль – 5 балів за кожен змістовий модуль за умови виконання індивідуального завдання у формі реферату (презентації) з обов'язковим його захистом під час проведення викладачем консультацій з дисципліни згідно затвердженого графіку. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання екзамену проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 25 травня 2020 р., протокол № 9.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко, В. Л., & Пархоменко, С. О. (2023). *Судова бухгалтерія: сучасні методи та практика застосування*. Київ: КНЕУ.
2. Бондар, М. І. (2022). *Судово-бухгалтерська експертиза в Україні: нормативно-правові засади та практика*. Харків: Право.
3. Кириленко, О. П., & Левченко, Н. Г. (2024). *Фінансовий аналіз у кримінальних провадженнях: методичний підхід*. Журнал «Фінанси України», 3(2), 45–57.
4. **International Federation of Accountants (IFAC)**. (2022). *Handbook of International Quality Management, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements*. IFAC.
5. **Асоціація судових бухгалтерів України**. (2023). *Методичні рекомендації з проведення судово-бухгалтерської експертизи*. Київ.
6. **Peterson, B., & Wells, J. T.** (2021). *Forensic Accounting and Fraud Examination* (4th ed.). Hoboken: Wiley.
7. **European Court of Auditors**. (2022). *Forensic Audit Guidelines*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
8. Мельник, Т. М. (2024). *Цифрова криміналістика в судовій бухгалтерії*. Вісник Київського національного економічного університету, 6(1), 12–24.
9. **Association of Certified Fraud Examiners (ACFE)**. (2023). *Report to the Nations: 2023 Global Study on Occupational Fraud and Abuse*. Austin: ACFE.
- 10 **Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»** (зі змінами та доповненнями 2025 року).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач вищої освіти отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Внутрішній аудит» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Максимальна оцінка – 3 бали
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 12 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 12 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри. Протокол № 15 від 29 березня 2023р.